

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce:

M.B.

státní příslušník
trvale bytem XX

zastoupen advokátem Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M.,
sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7

proti

žalovanému:

Ministerstvo zahraničních věcí

sídlem Hradčanské nám. 5, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2017, č. j. 304960/2017-VO,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. 5. 2017, č. j. 304960/2017-VO, se pro nezákonnost zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 16 697 Kč, k rukám jeho právního zástupce Mgr. et Bc. Filipa Schmidta, LL.M., do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza rodinnému příslušníku občana EU dle § 180e odst. 6 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný v označeném rozhodnutí dospěl k závěru, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Alžíru (dále jen „velvyslanectví“) ze dne 27. 3. 2017 o neudělení krátkodobého víza žalobci je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců, neboť sňatek žalobce s ■■■ - státní občankou České republiky, byl účelový, čímž se žalobce dopustil obcházení zákona s cílem získat vízum k pobytu na území České republiky.
2. Žalobce namítal, že žalovaný porušil čl. 2 odst. 2 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, neboť vydaným rozhodnutím intenzivně a svévolně zasáhl do práva na rodinný život manželů. Žalovaný v novém řízení vůbec neodstranil vady, které mu krajský soud vytkl v rozsudku ze dne 17. 10. 2016, č. j. 59 A 50/2016 - 32, jímž bylo zrušeno předchozí rozhodnutí žalovaného ve věci. Napadené rozhodnutí je znovu postaveno na závěrech, které jsou v řízení irelevantní a na domněnkách správního orgánu. Žalovaný závěr o účelovosti sňatku opřel o tvrzení, že manželé se seznámili na internetu, před svatbou se viděli osobně jen dvakrát a mají jazykovou bariéru. Dalšími argumenty pak byla nulová nebo malá znalost žalobce o českých realitách, finanční situace manželů a diskutabilní perspektiva zaměstnání žalobce v České republice a možnost jeho integrace v tomto ohledu. Opětovně tak hlavními argumenty velvyslanectví, ale i žalovaného byly skutečnosti, které jsou ve vztahu k § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců irelevantní. Dle žalobce je postup žalovaného v rozporu nejen s § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, ale i v rozporu se zásadou zákazu zneužití pravomoci zakotvenou v § 2 odst. 2 správního řádu a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Dle žalobce došlo ke zneužití pravomoci správního orgánu, který v případě žalobce uplatňuje vlastní migrační politiku. Žalobce zdůraznil, že při splnění administrativních podmínek je na udělení vstupního víza nárok, což vyplývá zejména z čl. 5 a 6 Směrnice 2004/38/ES. Ačkoli žalovaný opět odkazuje na tzv. indikativní kritéria obsažená ve Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009 č. COM (2009) 313 final (dále jen „Sdělení č. COM (2009) 313 final“), ve skutečnosti se v odůvodnění objevuje úvaha jen k jedinému, a tím je tvrzení neznalost jazyka, žalobce však společný jazyk s manželkou má, a to jazyk anglický. Žalovaný s ohledem na skutková zjištění účelovost manželství prokázat nemohl, neboť podstatná část důkazů hovoří ve prospěch žalobce a jeho manželky. Žalovaný účelovost manželství dovozuje toliko z toho, že se manželé seznámili přes internet, setkali se osobně minimálně a žalobce neumí český jazyk a nevyzná se v českých realitách, přitom ke

všem těmto skutečnostem se krajský soud jasně vyjádřil již v předchozím zrušujícím rozhodnutí, a to ve prospěch žalobce a jeho manželky. Žalobce uzavřel, že žalovaný nejenže neunesl důkazní břemeno ve vztahu k prokázání účelovosti žalobce a jeho manželky, ale své závěry postavil navíc na irelevantních kritériích a domněnkách (uplatnění se žalobce na trhu práce, nezáměr o život v České republice a naopak údajný zájem žít ve Francii), které nemají oporu ve správním spise. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný především konstatoval, že se zabýval indikativními kritérii, které by umožnily konstatovat, že manželství nebylo ze strany žalobce uzavřeno účelově. Teprve poté, co *prima facie* nebylo možné konstatovat, že se o účelově uzavřené manželství nejedná, hodnotil žalovaný získané poznatky, na základě kterých dospěl k závěru, že důvod pro zamítnutí žádosti uvedený v § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců byl ze strany velvyslanectví prokázán. Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU uvádí, že seznámení na internetu je typickým, byť ne nutným znakem, tzv. *marriage by deception*. Jako další z indicií správní orgány hodnotily skutečnost, že manželka žalobce přicestovala před svatbou do Alžírsku pouze jednou a to na 10 dnů. Následující návštěva byla již za účelem sňatku a trvala pouze několik dnů. Od svatby se pár setkával pouze jednou ročně, opět pouze na několik dnů. Jazykovou bariéru jako indikativní kritérium zmiňuje jak Sdělení č. COM (2009) 313 final, tak Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU. Žalobce měl při pohovoru přeložit věty dopadající na typické rodinné situace. Z překladu je zřejmé, že žalobce je sice schopen částečně se domluvit na jednoduchých tématech, složitější témata jsou však pro něj již nesrozumitelná. Žalovaný trval na tom, že jak hodnocení sociální a finanční situace žalobce, tak žalobcových znalostí českých reálií a jazyka v kontextu jeho perspektivy na získání stabilního zaměstnání v České republice jsou skutečnostmi pro posouzení žalobcovy žádosti relevantními. Dle žalovaného nelze o vztahu prostřednictvím internetu hovořit jako o plnohodnotném dlouhodobém vztahu. Kromě toho otec manželky žalobce vypověděl, že se pár znal rok a půl, dva roky, tedy výrazně méně než uvádí žalobce. Co se týče možného zásahu do rodinného života, žalovaný uvedl, že k zásahu do rodinného života manželů nedošlo, neboť manželé mohli a mohou realizovat svůj život v Alžírsku, případně v jiné zemi. Dle žalovaného také žalobce během šetření poskytl záměrně nepravdivou informaci týkající se reakce rodičů jeho manželky na sňatek, když uvedl, že rodiče byli rádi a sňatek přijali bez problémů, přičemž rodina manželky žadatele jej podle jeho slov znala. Matka žalobcovy manželky však uvedla, že její pocity byly smíšené a otec řekl, že „radost z toho neměl“, o svatbě se dozvěděl asi týden před jejím uskutečněním. Žalovaný navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul.

III. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

4. Poté, co bylo předchozí rozhodnutí žalovaného ve věci ze dne 24. 2. 2016, č. j. 301461/2016-KKM, zrušeno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 17. 10. 2016, č. j. 59 A 50/2016 - 32, byla

věc žalovaným vrácena velvyslanectví k novému vízovému řízení. Velvyslanectví v novém řízení provedlo dne 24. 1. 2017 další pohovor s žalobcem. Žalobce požádal o tlumočnické služby, pohovor s ním byl veden v arabském jazyce. Kromě skutečností, které uvedl již během předchozího řízení o žádosti, žalobce uvedl, že od svatby, která se konala dne 7. 12. 2014, byla jeho žena v Alžírsku dvakrát (v roce 2015 a 2016). Zopakoval, že od počátku je jejich společným jazykem angličtina, po šesti letech komunikace se dokáží domluvit bez problémů. Zdůraznil, že jeho žena v minulosti učila angličtinu a hovoří velmi dobře. Žalobci bylo dáno k překladu do angličtiny pět vět. Obsah čtyř vět žalobce svými slovy do angličtiny přeložil, byť ne gramaticky správně a u některých použil francouzskou výslovnost. Pátou větou: „*V poslední době klesly úroky hypoték, měli bychom přemýšlet o koupi nového bytu.*“ nepřeložil. Žalobce předložil mimo jiné kopii posledního alžírského víza manželky, výpis četnosti konverzací ze skype a výpis faktur operátora Vodafone, doložil začátek konverzace s manželkou a 39 společných fotografií. Dne 15. 2. 2017 podala k věci vysvětlení žalobcova manželka, která uvedla, že ve vztahu nedošlo k žádným změnám, manžela viděla naposledy v červnu 2016. Zdůraznila, že i přes veškeré komplikace, chtějí být s manželem spolu. Prokázala velmi dobrou znalost anglického jazyka. Zopakovala, že pracuje v organizaci, která poskytuje sociální služby pro lidi s mentálním postižením, od června 2016 jako vedoucí služeb. Její současný plat je cca 20 000 Kč čistého, před povýšením pobírala cca 15 000 Kč čistého. K věci podávali vysvětlení i rodiče žalobkyně. Oba potvrdili, že s dcerou nadále žijí ve společné domácnosti, dcera s manželem komunikuje denně přes skype v angličtině, oni anglicky nehovoří, takže ho mohou maximálně pozdravit, zamávat mu. Oba také uvedli, že by souhlasili, aby s nimi ze sdílel společnou domácnost.

5. Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2017 velvyslanectví žalobcovu žádost o krátkodobé vízum znovu zamítlo z důvodu, že žalobce se dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území. K závěru o účelovosti sňatku velvyslanectví dospělo na základě toho, že se manželé dne 22. 2. 2011 seznámili na internetu, poprvé se však setkali až v létě 2014 a poté o několik měsíců později již za účelem sňatku. Ačkoli se manželé znali více let, nikdy dlouhodobě nesdíleli společnou domácnost a strávili spolu za dobu své známosti asi 10 dní, nepočítaje druhý pobyt v Alžírsku spojený se svatbou. Jako zarážející byla hodnocena skutečnost, že rodiče manželky byli o sňatku informováni těsně před jeho uskutečněním. Manželé se od svatby setkali pouze dvakrát. Ačkoli se manželé znají od roku 2011 a od roku 2014 plánovali společnou budoucnost, žalobce nebyl schopen naučit se základy češtiny, což ho bude limitovat při adaptaci na nové prostředí. Komunikace s manželkou v angličtině musí žalobci činit značné potíže, neboť pohovor musel být veden v jeho rodném arabském jazyce. Žalobcova znalost anglického jazyka je na bázi jednoduchých každodenních frází, které dle velvyslanectví sotva postačují k vyjádření hlubších pocitů, složitějších názorů či problémových situací společného soužití. Dále se velvyslanectví zabývalo finanční situací manželů, uvedlo, že ačkoli žalobce pracuje od roku 1994, má minimální úspory (cca 6 000 EUR), což dokládá tvrzení, že často měnil zaměstnání a jeho situace nebyla stabilní. Dále byla hodnocena žalobcova negativní perspektiva na trhu práce a perspektiva dlouhodobého vztahu manželů. Velvyslanectví dále uvedlo, že případ žalobce je případem typického ekonomického migranta, který při realizaci svého záměru požádal o vízum proto, aby na základě toho zneužil práva přiznaná rodinným příslušníkům občanů EU.

6. V žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza žalobce se závěrem o účelovém sňatku nesouhlasil. Namítal, že cesty manželky do Alžíru jsou finančně náročné, proto se od svatby nesešli víckrát. Zdůraznil, že se znají 6 let, denně se vidají prostřednictvím webové kamery, anglicky se bez obtíží dorozumí. Vysvětloval, že i při pohovoru s konzulárním referentem zpočátku hovořil anglicky, ale skutečnost, že pohovor byl veden s osobou za neprůstředným sklem a prostřednictvím mikrofonu schopnost porozumění značně snižovala. Konstatoval, že neznalost jazyka cílové země nemůže být relevantním argumentem a odkazoval na názor zdejšího soudu vyslovený v předchozím zrušujícím rozsudku. Zdůraznil, že i on má ke své zemi silný citový vztah, ale přistoupil na požadavek manželky soužití v její rodné zemi. Uzavřel, že ke svatbě se s manželkou rozhodli po oboustranné zralé úvaze, rozhodně nešlo o svatbu po krátké internetové známosti bez předchozího osobního setkání.

7. Napadeným rozhodnutím žalovaný vyslovil, že rozhodnutí velvyslanectví bylo vydáno v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Odvolal se na doporučení Komise k lepší transpozici a aplikaci Směrnice 2004/38/ES a uvedl, že zkoumal indikativní kritéria, která poukazují na to, že zneužití práv společenství je nepravděpodobné. Podle žalovaného nelze konstatovat, že by žalobce sám získal bez problémů právo pobytu v zemích EU, neboť má základní vzdělání, je vyučeným cukrářem, úspory má minimální a s ohledem na sociální zázemí by byl během standardního řízení o udělení víza či pobytu považován za ekonomického migranta. Pár se měl údajně seznámit v roce 2011 na internetu, kde žalobce sám vyhledával kontakty. Aniž se pár osobně setkal, navrhl žalobce občance EU/ČR sňatek. Do svatby se pár osobně setkal pouze jednou a to na necelé dva týdny. Následná návštěva v prosinci 2014 se uskutečnila již za účelem uzavření sňatku. Pár tedy nesdílel společnou domácnost po dlouhou dobu a také nepřijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností. Manželství bylo uzavřeno v prosinci 2014 a trvá tedy již delší dobu, avšak manželé se od uzavření manželství setkali pouze jednou v roce 2015 a jednou v roce 2016 a jednalo se pouze o několikadenní návštěvy. Na základě uvedených skutečností nelze konstatovat, že nebylo uzavřeno účelově. Žalovaný zdůraznil, že z pohledu arabské kultury a tradic je způsob seznámení přes internet v kombinaci se skutečností, že pár se až do svatby osobně viděl pouze dva týdny velmi nekonvenční. Nedostatečné poznání vylučuje i existence jisté jazykové bariéry. Žalobce je schopen vyjádřit se v angličtině, která má být společným komunikačním jazykem, pouze na úrovni základních frází. Rozhodně tato úroveň nestačí k tomu, aby manželé mohli vést řádně společnou domácnost a přijímati důležitá rozhodnutí do budoucna. Během vízového řízení po vydání zrušujícího rozsudku krajského soudu bylo žalobci předloženo k překladu do anglického jazyka 5 vět. Žalobcův překlad byl srozumitelný pouze částečně a větu: „*V poslední době klesly úroky z hypoték, měli bychom přemýšlet o koupi bytu.*“ žalobce nebyl schopen přeložit vůbec. Na základě výše uvedeného žalovaný uzavřel, že žalobce není schopen dorozumět se na závažnějších tématech, která jsou však pro společný rodinný život nezbytná. Žalovaný se dále vyjádřil k předloženým fotografiím, které mají dokumentovat hostinu po uzavření sňatku. Žalovaný konstatoval, že fotografie působí umělým, naaranžovaným dojmem, nezachycují 30 osob, které se podle žalobce měli hostiny zúčastnit. Osoby zachycené na fotografiích jsou také s výjimkou novomanželů oděny velmi neformálně, tedy zcela v rozporu s elementárními představami o tom, jak se obléci na svatbu. To vše vede k závěru, že se žadatel snažil uzavřít sňatek v co nejméně formálním způsobem a tedy manželství není z jeho strany myšleno vážně. Dle žalovaného je pro

posouzení, zda manželství nebylo ze strany žalobce uzavřeno účelově relevantní i informace o migrační situaci v Alžírsku. Zdůraznil, že Alžírsko je migračně vysoce rizikovou zemí a jednou z forem migrace jsou ze strany mladých alžírských mužů využívány účelově uzavírané sňatky. Pro tyto sňatky je typické seznámení po internetu nebo během krátkého dovolenkového poznání. Po získání schengenského víza pak cizinci buď ihned odcházejí do zemí EU, kde žijí jejich příbuzní, a případně předstírají své city až do získání povolení k přechodnému či trvalému pobytu a po získání pobytového oprávnění dochází k rozvodům. Z chování občanů třetích zemí, kteří účelový sňatek s českými ženami uzavřeli, je brzy patrné, že jim o dlouhodobý vztah nejde. Žalovaný dále zdůraznil, že žalobce má po tvrzeném několikaletém vztahu s českou občankou velmi povrchní znalosti o České republice. Několik základních informací sice zná, během pohovoru v roce 2015 a 2017 však na otázku, co ví o České republice, opakoval stále to samé. Co se týče znalosti českého jazyka, je žalobce schopen vyslovit pouze několik zdvořilostních pozdravů. Skutečnost, že žalobce neprojevil větší zájem o český jazyk a české realie dle žalovaného jasně svědčí o tom, že o pobyt v České republice nemá ve skutečnosti zájem. Neznalost jazyka země pobytu je přitom zásadní překážkou pro uplatnění na trhu práce. Šance na uplatnění na českém trhu práce v oblasti pohostinství, v němž žalobce v minulosti pracoval, je velmi nízká. Žalovaný má za to, že skutečným cílem žalobce je život ve Francii, kde se může opřít o pomoc svých nejbližších. Žalovaný trval na tom, že ze strany žalobce je manželství účelové, nikoliv ze strany manželky žalobce. Závěrem žalovaný konstatoval, že zpochybňování indikativních kritérií obsažených ve Sdělení č. COM (2009) 313 final by znamenalo rezignaci na oprávnění státních orgánů odhalovat tuto formu obcházení zákona a tedy i nelegální migrace.

IV. Ústní jednání ve věci

8. Ve věci proběhlo dne 22. 5. 2018 ústní jednání, při kterém žalobce i žalovaný setrvali na své argumentaci. Žalobce navrhol doplnit dokazování výsledkem manželky žalobce a jejích rodičů, výpisy telefonních hovorů mezi žalobcem a jeho manželkou od září 2017 do března 2018 a rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 23. 1. 2018 ve věci žalobcovy žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Soud k doplnění dokazování nepřistoupil, protože to považoval pro posouzení důvodnosti žaloby za nadbytečné.

V. Právní posouzení soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 ř. s.
10. Vydávání krátkodobých víz je upraveno v přímo použitelném nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) ze dne 13. 7. 2009, č. 810/2009, o kodexu Společenství o vízech (dále

jen „vízový kodex“), doplněném o vnitrostátní úpravu v zákoně o pobytu cizinců. Řízení o udělení krátkodobého víza upravuje v tomto zákoně především § 20. Podle § 20 odst. 5 platí: „Cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže (...) e) se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství“.

11. Zvláštním druhem opravného prostředku proti rozhodnutí o neudělení víza je nové posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e zákona o pobytu cizinců (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013 - 41). Jak uvádí § 180e odst. 6, v tomto řízení „Ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie (...)“ (tj. vízovým kodexem).
12. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí odvolával především na indikativní kritéria obsažená ve Sdělení č. COM (2009) 313 final a zdůrazňoval, že na základě zjištěných skutečností nelze konstatovat, že manželství nebylo uzavřeno účelově.
13. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015 - 30, uvedl: *„Jakkoliv tedy nelze obecně zpochybňovat význam pokynů pro lepší uplatňování a provádění směrnice 2004/38/ES, k čemuž shora citované Sdělení č. COM (2009) 313 final slouží, nelze pouze mechanicky z takových pokynů vyjít a použít jich nikoliv k lepšímu, nýbrž snadnějšímu výkladu daných pravidel, aniž by bylo současně přihlédnuto ke všem relevantním okolnostem konkrétního případu.“* Nejvyšší správní soud tedy odmítl slepé následování indikativních kritérií, a naopak požaduje, aby správní orgány posoudily všechny skutečnosti komplexně, přičemž v odůvodněných případech jim nic nebrání se od indikativních kritérií odchýlit a dospět navzdory jejich naplnění k závěru, že jde o manželství skutečné.
14. Stejný požadavek je konečně možné vyčíst přímo z Příručky pro účelové sňatky, která jasně vymezuje, že naplnění indikativních kritérií skutečně pouze *indikuje* přítomnost určitých typických znaků účelových manželství, takže vznikají důvodné pochybnosti ohledně skutečného účelu manželství právě posuzovaného. Shodně s Příručkou však Nejvyšší správní soud uvedl, že naplnění indikativních kritérií není důvodem pro *automatický* závěr, že manželství bylo účelové (rozsudek ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015 - 40). Po rodinném příslušníkovi občana Evropské unie je možné požadovat pouze to, aby hodnověrně prokázal existenci této rodinné vazby, nemusí aktivně dokazovat skutečný záměr sledovaný uzavřením manželství. Zjištění, že jsou naplněna indikativní kritéria, má vést zastupitelský úřad k tomu, aby sám podnikl další kroky, které by jeho podezření potvrdily nebo vyvrátily. Zjištěné skutečnosti je třeba posuzovat v jejich souhrnu a důkladně zhodnotit také ty, které svědčí ve prospěch řádného úmyslu manželů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015 - 30).
15. Krajský soud ve věci již jednou rozhodoval rozsudkem ze dne 17. 10. 2016, č. j. 59 A 50/2016 - 32. Soud v tomto rozhodnutí vyslovil, že *„konkrétní zjištění skutkového stavu neodpovídá podkladům, které byly pro vyřízení žádosti k dispozici, a závěr o výlučně účelovém*

uzavření manželství byl učiněn na základě skutečností, které o obcházení zákona o pobytu cizinců nesvědčí.“ Tento svůj závěr krajský soud v citovaném rozsudku podrobně odůvodnil. Uvedl: „*Předně je nutné žalovanému vytknout, že se dostatečně nezabýval skutečnostmi, kterými žalobce argumentoval proti účelovosti uzavřeného manželství. Přitom z výpovědí manželů, které se skutečně v podstatných bodech shodovaly (seznámení páru, jeho sbližování pomocí dlouhou dobu probíhající dennodenní komunikace přes Skype, včetně zapojení webové kamery, následné rozhodnutí pro společnou budoucnost a svatbu), vyplývá, že se před svatbou jednalo o dlouhodobou vážnou známost. Tato skutečnost vyplývá i ze sdělení rodinných příslušníků manželky, kteří shodně potvrdili, že manželé se znali před svatbou delší dobu (odpovědi matky i bratra manželky žalobce se shodují v tom, že se jedná minimálně o dobu pár let), o známosti v rodině všichni věděli.*“ K neznalosti českých reálií a českého jazyka krajský soud konstatoval: „*Neznalost českého jazyka a českých reálií sice může být pro žalobce při pobyt na území České republiky nepřijemná a do budoucna limitující, nicméně v dané věci je podstatné, že byla potvrzena existence společného dorozumívacího jazyka na dostatečné úrovni, jakožto i snaha obou manželů o základní fráze v jazyce druhého manžela.*“ Na těchto závěrech krajský soud nadále trvá, stejně jako na závěru, že hodnocení toho, jaké problémy mohou v manželství žalobce nastat z důvodu jiné státní příslušnosti, kulturní a společenské odlišnosti, rozdílného náboženského vyznání, případně jiného přístupu k výchově dětí, bylo ze strany správních orgánů nadbytečné.

16. Skutkový stav se od doby, kdy bylo ve věci rozhodováno poprvé, významně nezměnil. Rodiče manželky žalobce potvrdili, že vztah mezi jejich dcerou a žalobcem trvá. Listinnými důkazy žalobce doložil počátek komunikace s budoucí manželkou přes internet, soud má proto za prokázané, že se seznámili dne 22. 2. 2011, a jejich vztah tak ke dni vydání napadeného rozhodnutí trval již více jak šest let. Dle krajského soudu žalovaný neprokázal ani žádné typické indikativní kritérium naznačující možný úmysl zneužití práv přiznaných směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví ve smyslu Sdělení č. COM (2009) 313 final. Naopak manželé se v podstatných rysech shodovali ve svých výpovědích ohledně jejich osobních údajů, průběhu jejich známosti, okolností uzavření sňatku, průběhu návštěv, znali navzájem své rodiny, shodně se pak vyjadřovali i o budoucím soužití v České republice. Tato okolnost byla také vyjádřením rodičů manželky prokázána. Manželé se před svatbou setkali, okolnosti dle krajského soudu odpovídají konkrétní situaci. Vzhledem k ekonomické situaci manželů a geografické vzdálenosti, nelze dle krajského soudu považovat za podivné, že se od svatby v prosinci 2014 do vydání napadeného rozhodnutí viděli pouze dvakrát. Manželé se spolu dorozumívají od počátku anglicky. I když žalobce nemluví gramaticky správně, podklady založenými ve spise i výpověďmi rodičů manželky bylo prokázáno, že spolu manželé prakticky denně komunikují přes skype. Tuto skutečnost nelze zpochybnit tím, že žalobce nedokázal do angličtiny přeložit větu o rostoucích úrokových sazbách, ani tím, že pohovor k žádosti byl s žalobcem proveden v jeho rodném jazyce. Správní orgán I. stupně i žalovaný ji však zcela pominuli. Ani závěr, který žalovaný učinil ve vztahu k předloženým fotografiím, soud nesdílí. Je pravdou, že někteří muži na fotografiích jsou oblečeni méně formálně, rozhodně se to však netýká všech mužů a už vůbec to neplatí o ženách. Závěr žalovaného, že fotografie svědčí o tom, že manželství není ze strany žalobce míněno vážně, nemůže obstát.
17. Jak již soud uvedl ve svém předchozím rozhodnutí, účelovost manželství je otázkou skutkovou, přičemž pokud se správnímu orgánu podaří na základě řádných skutkových

zjištění jednoznačně prokázat, že výlučným účelem sňatku bylo získání výhodnějšího pobytového oprávnění a že manželé nemají a neměli vést společně manželský život, je možné uvažovat o účelovém manželství. Za skutkové prokazování účelovosti manželství je plně odpovědný správní orgán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015 - 30, či rozsudek ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015 - 30). Krajský soud je přesvědčen, že ani v novém řízení o žalobcově žádosti žalovaný takové skutečnosti neprokázal. Že nelze v projednávaném případě hovořit o sňatku uzavřeném výlučně za účelem získání výhodnějšího pobytového oprávnění, svědčí již sama skutečnost, že vztah manželů, byť se jedná o vztah na dálku, trvá již více než šest let, přičemž manželé jsou v každodenním kontaktu přes skype, což bylo v řízení prokázáno.

VI. Závěr a náklady řízení

18. Soud proto napadené rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s., když v dalším řízení je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán dle § 78 odst. 5 s. ř. s.
19. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
20. Ty byly v jeho případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměnou a náhradou hotových výdajů a náhradou za promeškaný čas jeho právního zástupce. Odměna právního zástupce žalobce činí za tři úkony právní služby (převzetí věci, podání žaloby a účast na jednání před soudem) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] celkem částku 9 300 Kč. Další poradu s klientem přesahující jednu hodinu jako další úkon právní služby soud právnímu zástupci žalobce nepřiznal, neboť tento úkon soudu nedoložil. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 900 Kč (3 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Krajský soud dále přiznal v souladu s § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhradu doložených cestovních výdajů za cestu autobusem z Prahy do Liberce a zpět ve výši 199 Kč. Krajský soud konečně přiznal právnímu zástupci žalobce náhradu za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu ve výši 400 Kč (4 půlhodin za cestu na jednání z Prahy do Liberce a zpět). Odměna zástupce tak včetně DPH ve výši 21% činí po korunovém zaokrouhlení 16 697 Kč. Soud uložil žalovanému, aby náklady řízení uhradil žalobci k rukám jeho právního zástupce, v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 22. května 2018

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu